

J E L E N K Ö R.

74 szám.

Pest szombat september 14dikén.

1833.

Foglalát: Magyarország (az urbarium V. cz. 2 utolsó, 's a' VI. cz. 1ső §za. Kinevezés. Pesti vakok intézetére tett ajánlások 's értesítés. Görög Demeter †). Ausztria (királyunknak az orosz fölséggel leendő egybejövetele. Tisztelőlépések a' hadseregénél). Németország. Anglia (görög korona-öröklést illető újabb cikkely. Alsóházi ülés aug. 28. Aug. 29ikén a' király a' két ház üléseit bérekeszti. Hermes gőzhajó hirei Portugáliából). Franciaország (a' francia király Cherbourghan). Spanyolország (a' király betegeskedik 's egyéb spanyol hírek). Portugália. Elegyhírek.

MAGYARORSZÁG.

Pozsony. Sept. 6kán az Vik cikknek még két hátra volt §szai is elvégeztetvén, azok egyike (az 5ik §.) szerint: az esztendei jobbágy-tartozások iránt kötendő urbéri szerződések, mint a' törvényhatóság előtt legszorosb értelmükben meghatározandók, egy törvényes bizonyosság jelenlétében köttessenek, kinek köteleessége leendő felügyelni, hogy illyes szerződésben a' folyóárokra 's a' jobbágy élhetési és kereshetési módjára mindég illő tekintet fordittassék; mire nézve a' szerződésben foglalt újabb kötelezéseket a' fenálló törvényszeresekkel egybehasonlítva a' megye jóváhagyása alá fogja terjeszteni, melly azon esetben, ha a' szerződésben valamelly kényszerítés vagy zsarolás nyomait tapasztaladná, vagy az újabb kikötött tartozásokat az urbérieknél terhesebbeknek ítélendéné, a' szerződő feleket más újabb egyezésre fogja utasítani; különben pedig ha a' szerződést kellőnek találja, azt megerősítve, egy példányban a' megyei levéltárba tétetni, más két példányban pedig az illető feleknek kiadatni fogja, mire az egyezés azonnal kötelező erőbe lép. Az ezután következő, 6ik egyszerűsmind utolsó §. az orsz. küldöttségi és ker. szerkezet szerint változatlan elfogadtatott. Más nap 7kén rendre került a' VIik cikkely, a' községek belső igazgatásáról. Itt Borsodnak azon panaszára, hogy a' Helytartótanács, diaeta 's az urbarium iránti törvényhozósági rendelkezés ideje alatt normatívumot rendel a' helységi előljárók választása módja iránt, hosszú vitatás következett, de végre a' nyombani külön felírás szükségesnek nem találtatván, az 1ső §. szótöbbséggel olly módosítással fogadtatott el: hogy birót a' földesur által ajánlandó (candidált) 3 közül, kisbirákat pedig és es-

kütteket mindég maga a' község minden uradalmi befolyástól szabadon válasszon, és pedig a' választáson jelenlevő minden jobbágy, zsellér vagy alzellér szavazása utján minden esztendőben. Ha több közbirtokosé volna a' helység, kik az ajánlandók felett magok közt 3 nap alatt meg nem egyeznének, akkor a' szolgabíró fog a' községnek biró-választásul 3 alkalmas férjfit kijelelni. Jegyzői hivatalra szinte maga fog a' község józan és ügyes tagot választani, a' földesur pedig e' választást megerősíteni; mit különben ha megtagadna, a' vmegye fogja a' meghasonlást jóvá intézni 's gondoskodni hogy a' jegyzői hivatal üresen ne maradjon. Elmozdításra nézve: a' birákat és eskütteket egy esztendő lefolyta előtt, ha csak igen nagy tiszt-mulasztás, vagy más tetemes okok nem forognak fen, mellyek miatt helyökbe másokat volna szükség alkalmazni; — a' jegyzőket pedig a' szerződésben kikötött idő kitelte előtt, csupán tetemes hibák vagy más sürgető körülmények esetén, teheti ki az uraság hivataljokbul, mind két esetben egy tisztathatósági személy közbenjárultával.

Apostoli fejdelmünk aug. 9diki legfensőbb határozata szerint Kunszt Ignác szombathi plebanust és kánonokot Majki Bódogasszony czimzetes prépostjává nevezte ki.

A' pesti vakok intézete részére 1832 jul. 1sőjétől dec. utóljaig tett ajánlások: Fiume városa 200 fr. ezüstb., Bukár városa 1 fr. 20 kr. ez., Sz. Fejérvári püsp. megye 100 fr. v., Diakovári püsp. megye 22 fr. 54 kr. e., Fodoróczy László ur 100 fr. v., dunántuli ág. v. superintendens 23 fr. 28 kr. v., Ujvidéki bocskort készítő g. n. egy. czéh 2 fr. e., Szegeged városa 20 fr. e., Csanádi püsp. megye 75 fr. v., Torontal vmegye 7 fr. 30 kr. v., Poborszky János ur 10 fr. e., Beniczky Ádám ur 2 fr. e., Sternberg Jakab 2 fr. e.,

pesti izraélita község 40 fr. e., Kassa vár. magistr. 50 fr. v., Ujvidéki szücs-czéh 8 fr. e., Fok-szabadi plebania 4 fr. v., Csökölyi főesperesi kerület 12 fr. 30 kr. v., Sz. Fejérvár városa 144 fr. 8 kr. v., Veszprémi megyés püspök Ő Exja 200 fr. e., Veszely Lambert ur 25 fr. e., Tubol János ur 40 fr. e., Kundt Jakab, Ferencz és Lajos 6 fr. e., gr. Eszterházy Ferencz 12 fr. e., Gyurkovics Tivadar ur 4 fr. e., Gyurkovics Katalin 4 fr. e., Pest vár. vál. polgársága 901 fr. 15 kr. v., pesti magy. szijgyártó-czéh 5 fr. v. — timár-czéh 25 fr. v., — posztónyiró-czéh 30 fr. v., — kordoványos-czéh 10 fr. v., pesti játékszíni jövedelemből Grim ur 481 fr. v., Ebersperger Anna 2 fr. e., Czarl Leopold 2 fr. e., Kalocsai érsek Ő Exja 460 fr. v., helv. v. tiszán-inneni ker. superintendentia 46 fr. e., Váczi püsp. megye 150 fr. v., özv. Rakics Anna 50 fr. e., Forgó György ur Pest vmegye r. orvosa 48 fr. e., néhai Iványi János kánonok ur 80 fr. e., Staucsák ur 20 fr. e., Klement Leopold ur 21 fr. e., és Scheffer ur 5 fr. e.

Ez intézetre ügyelő küldöttség részéről közhirül adatik egy uttal, hogy az intézetnek eddig volt igazgatója Beil Ráfael ur e' hivatalától elmozdítván, helyébe ő cs. kir. főhercegsége Országunk Nádora 's az intézetnek kegy. pártfogója által ezutáni igazgatónak Dolezalek Antal ur neveztetett ki. Megkéretik egyszersmind mindenki, ki az intézet megszemlélése alkalmakor adakozásával annak gyarapodását előmozdítani kívánna: lenae szives az e' célra szánt kisebb summát az intézetben levő perselybe adni, nagyobb summát pedig az igazgató urnak adván ált, nevét 's az áltadott pénz mennyiségét az e' végre ott levő könyvbe feljegyezni. Egyébiránt az intézeten kívül történő ajánlások átvételére az intézetre ügyelő küldöttség előlölője táblabíró Dieskei Kovách György ur, és az intézet pénztárnoka Árpádiai Grabovszky Athanáz ur vannak megbizva. Végre tudomásra bocsáttatik, hogy tehetősebb szülék vak gyermekei, előre bocsájtandó vizsgálat után oktatásra alkalmasnak találta, tartás ruházat és oktatás fejében 360 vto fr. esztendei fizetés mellett, vétetnek föl az intézetbe.

Görög Demeter csász. kir. val. kamarás,

udvari tanácsos, Sz. István ap. kir. rendének középkeresztese, több tudós társaság tagja, ifjabb Királyunk 's Ferencz főherceg volt egyik oktatójok, a' magyar nemzeti nyelvnek, tudománynak, művészetnek és gazdaságnak sok és nagy érdemű élesztője, ápolója 's előmozdítója munkás életének 73dik érében a' folyó septemb. 5dikén Bécsben kimult. Életrajzát, millyet a' vele hosszas társalkodásban 's baráti egybekötetésben élt prof. 's tudós-társasági tag Márton József is ígér, még pedig minél teljesebbet és hivebbet ohajtva várjuk. Áldásban éljen a' jeles polgár, hazafi és tudós emlékezete!

AUSZTRIA.

Ő császári királyi Felségök e' folyó hónap 3ikán Prágából Münchengrätzbe indultak, hogy itt orosz császár Ő Felségének látogatását bevárják. Mihelyest császár és királyunk Ő Felsége ezen fejedelem jövetelének híret vette, Friedland lón legelőbb is, mint az ausztriai monarchiának éjszaki határaihoz legközelebb eső császári lak, az elfogadás helyéül kijelelve; azonban a' helyezetek bővebb egybe-hasonlítása az említett münchengrätzinek ada elsőséget. Ide septemb. 4ikeig még nem jöve hire az orosz csász. felség Stettinbe lett megérkeztenek, hova az Kronstadtból egy csász. gőzhajón szándékozott. Elfogadására az ausztriai határszélhez gróf Chotek, csehországi Oberstburggraf, volt kiküldve. Szászweimari nagyherceg és nagyhercegné Ő kir. Magasságok is Münchengrätzbe váratlak. — Gróf Nesselrode, orosz császári vicecancellár és külső-minister, Pétervárból Lübecken keresztül (szinte Münchengrätz felé) Berlinbe érkezett. — Gr. Münch-Bellinghausen, ausztriai előlölő-követ a' német szövetséggyűlésnél, Prágából Würzburgon keresztül Frankfurtba utazott 's itt, mint a' szövetséggyűlés helyén, e' hónap első hetében meg is fogott érkezni.

Tiszt-elölépések az ausztriai csász. kir. hadseregnél. General-örnagygyálón: Young Eduard János, előbb ezredes és a' majlandi katona nevelő-intézet kormányzója; ezredessé lettalezredességből: Woyna Eduard gróf rendkívüli követ 's meghatalmazott minister a' svéd kir. udvarnál, Scordilli Tivadar és

Baudiera Ferencz báró mint eddig fregat-kapitányokból, ezentul hajó-kapitányok, és Breitschwert Fridrik Vilmos; alezredessé őrnagyságból: Kraft József báró, Svaiczer József, Pöck János báró, Rath Henrik báró, Zeipp József mint Péterváradra rendelt várórségi pattantyú-kerületi parancsnok, Sourdeau Ágoston báró mint eddigi corvette-kapitányból ezentul fregatt-kapitány, Kohut Károly, és Streichert Aloiz; őrnagygyálovag- és gyalog-kapitányságból: Zschok Lajos báró, Corniani Antal, More Antal, Wallushek János, Irasky Jakab báró, Billing Henrik, Baniza Ferencz, Obell József, Vallencsich János, és Saffran Ferencz báró. Kertzinger Károly báró kilépett francia marsall general-őrnagyi czimmal tiszteltetett meg. Gránátos osztályok parancsnokivá nevezettek következő őrnagyok: Helbig Károly, Straszoldo Mihály Bencze gróf, Pasini Kajetán és Smidt József. Nyugalomra léptek: ezredes Sardagna József különös díj-pótlékkal; alezredes Buratovich Vince fregatt-kapitány ezredes-czimmal és nyugpénzzel, D'Oberlin Péter ezredes-czimmal 's különös díj-pótlékkal, Kampmüller Vilmos ezredes-czimmal, és Siebert József kül. díj-pótlékkal; őrnagy Fichtner Mihály alezredes-czimmal; kapitány Hofmann Fridrik őrnagy-czimmal és nyugpénzzel, Steindl Károly báró és Defin Gyula báró őrnagyi czimokkal. Rosmini Adolf nyugalmazott alezredes parancsnoki segédde neveztetett ki a' prágai invalidok-házában. Schwarzenberg Fridrik herczeg nyugalomba lépven alezredesi czimet nyert. Végre Kohl Ferencz Eszterházy hg. sor-ezredbeli kapitány a' Parmai Constantin sz. György rend közép keresztét nyerte el, egyszersmind legfensőbb engedelmet annak viselhetésére.

NÉMETORSZÁG.

Berlini tudósítások szerint az orosz császár aug. 30ikán Schwedt-be (Stettin-en innen) váratott, azonban még az nap meg nem érkezett. A' porosz király, Ancillon külső-minister, Ribeaupierre orosz követ 's több más jeles személy a' nevezett napon Berlinből Schwedt-be utazott. Gróf Ficquelmont, ausztriai követ az orosz udvarnál, ugyan az napon utazott Berlinen keresztül Dresda felé. Az orosz császárt Ischora gőz-

hajón várták Stettin felől, mások azonban úgy hitték, hogy Königsbergen keresztül szárazon fog utazni. — A' teplitzi vendégek jobbara eloszlottak. Az itteni és there-sienstadti értekezések, mint mondják, leginkább Németország csende 's a' német szövetségi hadi erő szerkezete, Lengyelország és a' folyvást buzgó Schweiz ügyei körül forgottak. Ez utóbbinak szóba jött megrakatása (német szövetségi seregekkel) mint hallik elmellőztetett; ellenben Olaszország megrakatása kívánatosnak találtatott. Lehet azonban, hogy a' gondoskodó Felsőgek tanakodása messzebb vidékekre is kiterjedett; a' Schweizot illetőket minden esetre a' főhelyhez küldendő diplomatai jegyzékek, a' Németország irántiakat pedig a' német szövetségi gyűlés protocollumai fogják talán nem sokára napvilágra hozni. Szászország (és Weimar is) a' porosz vámegyesülethez elhatározottan hozzáállott. — A' landau eskütszék aug. 29ikén tartá utolsó ülését 's abban Pistor, Grosse, Schüler, Savoye és Geib ügyeiben hozott ítéletet. A' lázasztás és összeesküvés vádja alól ezek is mindnyájan fölmentettek, ellenben fenytéki bűnök miatt az első egy esztendei dolgrabházra (Korrekziionshausstrafe), a' többi, kivevén Geibot ki egészen fölmentett, 10 esztendei számkivetésre (Verbanung), ennek minden törvényszerinti következésivel 's 3,000 forint kezesség letételével, ítéltettek.

ANGLIA.

A' Courier 's más ujságok következő toldalék cikkelyt közlenek, melly a' mult 1832ben majus 7ikén Görögország ügyében Anglia, Franciaország 's Orosz- és Bajorország között megkötött szerződéshez kapcsolatott 's a' görög koronaöröklést érdekli: „Nagybritannia, Bajor-, Francia- és Oroszország udvarai czélirányosnak találván a' közöttök 1832. majus 7ikén Londonban kötött szerződés VIIIik cikkelyének értelmét közelebb kifejteni 's határozatit teljesíteni, a' következőben egyeztek meg: Egyetlen cikkely. Az öröklés sora Görögország királyi koronájába 's méltóságába Otto bajor herczeg 's görög király ivadékában, úgy szinte ifjabb testvéreinek, Luitpold és Adalbert bajor herczegek, ivadékaiban, mel-

lyek a' londoni, említett egyezés VIII. cikkelye szerint Otto hg ivadékát történhetőleg (eventualiter, t. i. az előbbinek magvaszakadta után) követendik, az első szülöttség jusa szerint firól fira fog szólni. Nők a' görög koronába csak akkor örökülhetnek, ha a' nevezett három ágnak törvényes férjfi ivadékban végképen magvaszakad; — 's ezen esetben határozatják, hogy a' görög királyi korona és méltóság azon hercegnére vagy azon hercegné törvényes ivadékára szálljon, melly vérségre 's a' koronaöröklés rendében az utolsó görög királyhoz (férjfi ágon) legközelebb áll. Ha továbbá a' görög korona nőre menend által, annak törvényes férjfi ivadéka az öröklés sorában elsőszülöttséggel birandanak a' nők felett, 's az elsőszülöttség jusa szerint lépdenek a' görög királyszékre. A' görög koronásemmi esetre sem egyesülhet egy ugyanazon főn más valamely külső ország koronájával. — A' jelen, világosító 's kiegészítő cikkely ugyanazon erővel birjon, mintha szóról szóra be volna az 1832beli majus 7-kei szerződésbe iktatva: Ez szinte meg fog erősíteni, 's az erősített példányok minél előbb kicseréltetni. Minek hitelül azt az illetett meghatalmazottak aláírták 's pecsétjeiket rá üték. London, april. 30-ikán 1833. (Aláírva) Palmerston. Talleyrand. Lieven. Cetto.

Az alsóház aug. 28-iki, utolsó ülésében Attwood ur még egyszer szóba hozá a' külső politikát, jelesül a' török, lengyel 's portugáli ügyeket. Nagy örömmel érttettem, úgy mond, azon lépést, mellyet legujabban a' kormány a' portugáli ifju királyné részére tett; de meg kell vallanom, hogy a' ministerium viseletét más, névszerint Spanyol-, Olasz-, Török- 's Lengyel-országok iránt fölötte sajnálandónak találom. Reménylen, hogy legalább a' két utóbbi iránt haladéktalanul megteendí a' kormány azon lépéseket, mellyeket Nagybritannia becsülete 's java olly parancsolólag megkíván. A' keletre nézve nem hallgathatom el azon szerte rebesgetett, de kétségkívül alaptalan hírt, mintha Oroszország Angliát fenyegetni mert volna, ha ez az utóbbi török harcban cselekvő részt venne. A' nemes viscount úgy hiszem örömmel veendi ezen alkalmat, hogy

illy megalacsonyító vádnak ellene mondhasson. A' többi iránt ezekre kérek a' nemes lordtól feleletet: tud e valamit azon szerződésről, melly legujabban Hollandia 's az éjszakamerikai szabad statusok között kötöttnek mondatik, 's melly, ha az én tudósításim helyesek, Angliára nézve felette káros? továbbá: mi okból tagadta meg a' kormány a' portától azon segedelmet, mellyet ez Ali basa ellen a' mult ősszel kért? harmadszor: miért volt lord Durham Pétervárába küldve 's mi volt utjának sikere? negyedszer végre: mikép fogadtatott udvarunknál gróf Orloff, ki ide mingyárt lord Durham elutazta után érkezett? — Lord Palmerston mind ezekre, mint már a' mult izben is, jobbára mellözöleg 's halasztólag felelt. Az elsőt, t. i. Oroszország fenyegetőzését kereken tagadta, állítván, hogy Oroszország inkább, követének hivatalos nyilatkozásakint, örömmel látta volna, ha Anglia a' portának nyújtandó segedelmezést magára vállalta volna. De, a' második kérdésre nézve, 's a' nélkül hogy annak bővebb fejtegetésébe ereszkednék, a' lord csak azt jegyzi meg, hogy akkor (1832 octoberében), midőn a' kérelem történt, Anglia egy expeditiót készített a' hollandi partokhoz, egy másikat Portugáliához, 's így a' parlamentnek, melly akkor nem ült, megegyezte nélkül nem is volt képes a' kormány olly hajóerőt küldeni, milyen a' porta céljának 's Anglia méltóságának megfelelt volna. — Lord Durhamnak nem voltak egyes utasítási, hanem általában kellett mind azon tárgyak iránt értekeznie, mellyek Angliát 's Oroszországot közösen érdekelték; — ő e' dologban királynának 's ministertársainak tökéletes megelegetésére járt el 's utja célját elérte. — Végre gróf Orloff nem mint küldött jött akkor az udvarhoz, hanem Londonon csak keresztül utazott Haagába; ehez képest az udvarnál is főképen csak úgy fogadtatott, mint jelesebb utazó. — Attwood ur ezen feleleteket mostanra eléglé 's csak abeli reményét fejezé meg ki, hogy a' ministerium előbb háborút üzen, hogy sem megengedje, hogy az Orosz bár egy talpnyi földet tartson is Konstantinápoly körül elfoglalva. — A' Globe tudósít, hogy marquis Anglesey egészsége változása miatt Irland helytartó-

ságából vissza hivatott, 's helyébe Richmond hg. van kijelelve.

Következő a' beszéd, mellyel a' király a' két ház ülését aug. 29ikén személyesen berekeszté: Lordjaim és Uraim! A' jelen parlament megnyitásakor azt jegyzém meg, hogy nagyobb érdekű 's fontosabb tárgyak még soha sem foglalák el az urak figyelmét, mint ekkor fogák. Azon mód, mikép az urak ebbeli kötelességökben eljárak, részemről a' legforróbb köszönetet kívánja 's képessé tesz engemet, berekeszteni egy olly ülést, mellyet hosszadalmas tartása szintugy megkülönböztet, mint azon türelem 's csüggedetlen szorgalom, mellyet az urak a' sok, fáradságos nyomozatokban 's a' tanakodásuk alá terjesztett törvényhozói rendszabások tökélyesbitésökben kimutattak. — Folyvást baráti érzelmek erősítésit veszem mind szövetségesimtől, mind minden külföldi uralkodóktól. Sajnálom, hogy az uraknak a' Hollandia 's Belgium közötti végegyezésnek befejeztetését még nem jelenthetem; de azon egyezés, mellyet én és a' francziák királya a' mult majusban Hollandia királyával kötöttünk, akadályozza az ellenségeskedés megújulását Németalföldön, 's így újabb kezesség a' köz béke fenmaradásáért. A' Portugáliában legközelebb történt esetek arra határoztak engemet, hogy diplomatai közösülésemet ezen országgal megújítsam, 's én követet neveztem ki dona Maria Ő leghivebb Felsőge udvarához. Higyék el az urak, hogy én ohajtva várom azon pillanatot, mellyben az ezen országgal olly sokáig szövetségben állott 's az érdek legszorosabb kötelékivel egybe kapcsolt portugáli monarchia békeállapotra juthat 's előbbi jóllétét ismét kivivhatja. — Azon ellenségeskedések, mellyek Törökország csendét megzavarák, már megszűntek, 's legyenek bizonyosak az urak, hogy én gondos figyelemmel fogok lenni minden történetre, melly ezen országnak jelen vagy jövőendő függetlenségét érintheti. — Ez utóbbi ülésben szorgosan folytatott vizsgálódási képesekké tévük az urakat, az angol bank privilegiumát olly feltételekkel újítani meg, mellyek a' nyilvános hitelt gyámolítani 's e' fontos intézet hasznát biztosítani fogják. — (Hasonlókat mond a' király a' keletindiai társasá-

got, a' nyugotindiai rabszolgaságot, a' törvénykezés és törvényszékek javítását 's a' városi egyesületeket — Municipalcorporationen — illető, a' mult ülésben általment billekről is; miután Irlandot érdeklí): A' legnagyobb fájdalommal érzettem magamat azon kénytelenségben, hogy rendkívüli hatalmat kérjek az uraktól a' csendzavaróknak legyőzetésekre 's megfenyítettésökre Irlandban. Az urak nemessége 's szilárdsága ebbeli kívánatomnak, mint bizton reménylém, megfelelt. Csak igen kevés mértékben láttam szükségesnek az így rám bízott hatalom alkalmaztatását, 's most öröömöm van az uraknak jelenthetnem, hogy az erőszaknak 's engedetlenségnek azon szelleme, melly olly nyugtalanítólag uralkodott vala Irlandban, már igen nagy részben elnyomatott. Ohajtva várom az időt, mellyben megszűnjék azon fájdalmas kénytelenség, hogy e' nagy, de mellőzhetlen szigorúságú rendszabás tovább is alkalmaztassék; 's én örömmel adtam megegyezésemet mind azon különféle 's üdvös orvosló rendszabásokhoz, mellyek Irland iránt ezen ülés folytában ajánlva valának. Azon acta, mellyben az urak, javaslatimhoz képest, az irlandi egyház világi birtoka iránt tettek rendelkezéseket 's az egyházi adó (Kirchentaxe) rögtöni 's teljes eltöröltetését kimondák, ugy szinte azon acta v. bill, mellyet az urak az ottani nagyobb eskütszékek leendő hatásköre iránt elfogadtak, nyilván bebizonyítják azt, hogy az egyesült királyság parlamentjétől teljes bizodalommal várhatni mind azon üdvös és jótékony javítások behozatalát, mellyek minden rendű alattvalóim jóllétét biztosítandják 's így egyszersmind megerősítik az (Irland és Anglia közötti) törvényhozói uniót, mellyet az urak gyámolítása mellett sértetlenül fentartani el vagyok tökélvé. — Uraim, alsóház! Köszönöm az uraknak a' folyó évi megadott költségeket. Meg vagyok győződve, hogy az urak a' bölcs takarékoság 's a' status szükségereire kellő tekintet mellett ezentul is megmaradván, folyvást megtartandják magoknál azon köz bizodalmat, mellyet eddig, mint a' korona becsületének 's a' nép igaz érdekeinek hív őrei, méltán nyertének. — Lordjaim és Uraim! Haza térvén, magokkal viszik az urak azon örvendetes

lyek a' londoni, említett egyezés VIII. cikkelye szerint Otto hg. ivadékát történhetőleg (eventualiter, t. i. az előbbinek magvaszakadta után) követendik, az első szülöttség jusa szerint firól fira fog szálni. Nők a' görög koronába csak akkor örökülhetnek, ha a' nevezett három ágnak törvényes férjfi ivadékban végképen magvaszakad; — 's ezen esetben határozatják, hogy a' görög királyi korona és méltóság azon hercegnére vagy azon hercegné törvényes ivadékára száljon, melly vérségre 's a' koronaöröklés rendében az utolsó görög királyhoz (férjfi ágon) legközelebb áll. Ha továbbá a' görög korona nőre menend által, annak törvényes férjfi ivadékai az öröklés sorában elsőszülöttség jusa szerint lépdenek a' görög királyszékre. A' görög koronásemmi esetre sem egyesülhet egy ugyanazon főn más valamely külső ország koronájával. — A' jelen, világosító 's kiegészítő cikkely ugyanazon erővel birjon, mintha szóról szóra be volna az 1832. május 7. i. szerződésbe iktatva: Ez szinte meg fog erősíttetni, 's az erősített példányok minél előbb kicseréltetni. Minek hitelül azt az illetett meghatalmazottak aláírták 's pecsétjeiket rá üték. London, april. 30. kán 1833. (Aláírva) Palmerston. Talleyrand. Lieven. Cetto.

Az alsóház aug. 28. i. ki, utolsó ülésében Attwood ur még egyszer szóba hozá a' külső politikát, jelesen a' török, lengyel 's portugáli ügyeket. Nagy örömmel értettem, úgy mond, azon lépést, mellyet legujabban a' kormány a' portugáli ifju királyné részére tett; de meg kell vallanom, hogy a' ministerium viseletét más, névszerint Spanyol-, Olasz-, Török- 's Lengyel-országok iránt fölötté sajnálандónak találom. Reményem, hogy legalább a' két utóbbi iránt haladéktalanul megteendő a' kormány azon lépéseket, mellyeket Nagybritannia becsülete 's java olly parancsolólag megkíván. A' keletre nézve nem hallgathatom el azon szerte rebesgetett, de kétségkívül alaptalan hírt, mintha Oroszország Angliát fenyegetni mert volna, ha ez az utóbbi török harciba cselekvő részt venne. A' nemes viscount úgy hiszem örömmel veendi ezen alkalmat, hogy

illy megalacsonyító vádnak ellene mondhasson. A' többi iránt ezekre kérek a' nemes lordtól feleletet: tud e valamit azon szerződésről, melly legujabban Hollandia 's az éjszakamerikai szabad statusok között kötöttnek mondatik, 's melly, ha az én tudósításim helyesek, Angliára nézve felette káros? továbbá: mi okból tagadta meg a' kormány a' portától azon segedelmet, mellyet ez Ali-basa ellen a' mult ősszel kért? harmadszor: miért volt lord Durham Pétervárába küldve 's mi volt utjának sikere? negyedszer végre: mikép fogadtatott udvarunknál gróf Orloff, ki ide mingyárt lord Durham elutazta után érkezett? — Lord Palmerston mind ezekre, mint már a' mult izben is, jobbára mellőzőleg 's halasztólag felelt. Az elsőt, t. i. Oroszország fenyegetőzését kereken tagadta, állítván, hogy Oroszország inkább, követének hivatalos nyilatkozásakint, örömmel látta volna, ha Anglia a' portának nyújtandó segedelmezést magára vállalta volna. De, a' második kérdésre nézve, 's a' nélkül hogy annak bővebb fejtegetésébe ereszkednék, a' lord csak azt jegyzi meg, hogy akkor (1832. octoberében), midőn a' kérelem történt, Anglia egy expeditiót készített a' hollandi partokhoz, egy másikat Portugáliához, 's így a' parlamentnek, melly akkor nem ült, megegyezte nélkül nem is volt képes a' kormány olly hajóerőt küldeni, milyen a' porta céljának 's Anglia méltóságának megfelelt volna. — Lord Durhamnak nem voltak egyes utasítási, hanem általában kellett mind azon tárgyak iránt értekeznie, mellyek Angliát 's Oroszországot közösen érdekelték; — ő e' dologban királyának 's ministertársainak tökéletes megelegetésére járt el 's utja célját elérte. — Végre gróf Orloff nem mint küldött jött akkor az udvarhoz, hanem Londonon csak keresztül utazott Haagába; ehez képest az udvarnál is főképen csak úgy fogadtatott, mint jelesebb utazó. — Attwood ur ezen feleleteket mostanra eléglé 's csak abeli reményét fejezé még ki, hogy a' ministerium előbb háborút üzen, hogy sem megengedje, hogy az Orosz bár egy talpnyi földet tartson is Konstantinápoly körül elfoglalva. — A' Globe tudósít, hogy marquis Anglesey egészsége változása miatt Irland helytartó-

ságá
hg.

a' k
bere
liam
hog
még
mint
rak
röl
pess
ülés
meg
ged
fára
alá
kél
bara
vets
dök
la n
nek
azo
kír
val
ked
jabl
A'
ese
plor
jits
ria
el
lan
kái
ros
mor
léte
ked
meg
biz
len
eze
len
gos
vél
oll
ny
téz
lök

magából vissza hivatott, 's helyébe Richmond hg. van kijelölve.

Következő a' beszéd, mellyel a' király a' két ház ülését aug. 29-ikén személyesen berekeszté: Lordjaim és Uraim! A' jelen parlament megnyitásakor azt jegyzém meg, hogy nagyobb érdekű 's fontosabb tárgyak még soha sem foglalák el az urak figyelmét, mint ekkor fogák. Azon mód, mikép az urak ebbeli kötelességökben eljárak, részéről a' legforróbb köszönetet kívánja 's képessé tesz engemet, berekeszteni egy olly ülést, mellyet hosszadalmas tartása szintugy megkülönböztet, mint azon türelem 's csüggedetlen szorgalom, mellyet az urak a' sok, fáradságos nyomozatokban 's a' tanakodásuk alá terjesztett törvényhozói rendszabások tökélyesítésökben kimutattak. — Folyvást baráti érzelmek erősítését veszem mind szövetségesimtől, mind minden külföldi uralkodóktól. Sajnálom, hogy az uraknak a' Hollandia 's Belgium közötti végegyezésnek befejeztetését még nem jelenthetem; de azon egyezés, mellyet én és a' francziák királya a' mult majusban Hollandia királyával kötöttünk, akadályozza az ellenségeskedés megújulását Németalföldön, 's így újabb kezesség a' köz béke fenmaradásáért. A' Portugáliában legközelebb történt esetek arra határoztak engemet, hogy diplomatai közösülésemet ezen országgal megújítsam, 's én követet neveztem ki dona Maria Ő leghivebb Felsége udvarához. Higyék el az urak, hogy én ohajtva várom azon pillanatot, mellyben az ezen országgal olly sokáig szövetségben állott 's az érdek legszorosabb kötelékivel egybe kapcsolt portugáli monarchia békeállapotra juthat 's előbbi jólétét ismét kivivhatja. — Azon ellenségeskedések, mellyek Fő r ö k o r s z á g c s e n d é t megzavarák, már megszűntek, 's legyenek bizonyosak az urak, hogy én gondos figyelemmel fogok lenni minden történetre, melly ezen országnak jelen vagy jövőendő függetlenségét érintheti. — Ez utóbbi ülésben szorgosan folytatott vizsgálódási képesekké tévék az urakat, az angol bank privilegiumát olly feltételekkel újítani meg, mellyek a' nyilvános hitelt gyámolítani 's e' fontos intézet hasznát biztosítani fogják. — (Hasonlókat mond a' király a' keletindiai társasá-

got, a' nyugotindiai rabszolgaságot, a' törvénykezés és törvényszékek javítását 's a' városi egyesüléseket — Municipalcorporationen — illető, a' mult ülésben általment billekről is; miután Irlandot érdeklí): A' legnagyobb fájdalommal érzetem magamat azon kénytelenségben, hogy rendkívüli hatalmat kérjek az uraktól a' csendzavaróknak legyőzésekre 's megfenyítettésökre Irlandban. Az urak nemessége 's szilárdsága ebbeli kívánatoannak, mint bizton reménylém, megfelelt. Csak igen kevés mértékben láttam szükségesnek az így rám bizott hatalom alkalmaztatását, 's most örööm van az uraknak jelenthetnem, hogy az erőszaknak 's engedetlenségnek azon szelleme, melly olly nyugtalanítólag uralkodott vala Irlandban, már igen nagy részben elnyomatott. Ohajtva várom az időt, mellyben megszűnjék azon fájdalmas kénytelenség, hogy e' nagy, de mellőzhetlen szigorúságú rendszabás tovább is alkalmaztassék; 's én örömmel adtam megegyezésemet mind azon különféle 's üdvös orvosló rendszabásokhoz, mellyek Irland iránt ezen ülés folytában ajánlva valának. Azon acta, mellyben az urak, javaslatimhoz képest, az irlandi egyház világi birtoka iránt tettek rendelkezéseket 's az egyházi adó (Kirchentaxe) rögtöni 's teljes eltöröltetését kimondák, ugy szinte azon acta v. bill, mellyet az urak az ottani nagyobb eskütszékek leendő hatásköre iránt elfogadtak, nyilván bebizonyítják azt, hogy az egyesült királyság parlamentjétől teljes bizodalommal várhatni mind azon üdvös és jótékony javítások behozatalát, mellyek minden rendü alattvalóim jólétét biztosítandják 's így egyszersmind megerősítik az (Irland és Anglia közötti) törvényhozói uniót, mellyet az urak gyámolítása mellett sértetlenül fentartani el vagyok tökéelve. — Uraim, alsház! Köszönöm az uraknak a' folyó évi megadott költségeket. Meg vagyok győződve, hogy az urak a' böles takarékosság 's a' status szükségereire kellő tekintet mellett ezen is megmaradván, folyvást megtartandják magoknál azon köz bizodalmat, mellyet eddig, mint a' korona becsületének 's a' nép igaz érdekeinek hiv őrei, méltán nyertének. — Lordjaim és Uraim! Haza térvén, magokkal viszik az urak azon örvendetes

érzést, hogy országuk javáról szorgalmatosan gondoskodtak. Távollétök alatt szintezzen nagy czélra lesz fordítva figyelmök, 's én az urak nyilvános és magányos kötelességök illy hiv teljesítése 's az isteni gondviselés áldása mellett bizton reménylem, hogy népem a szabadságszeretet, a munkásság szelleme, a törvény iránti engedelm 's az erkölcsi méltóságban, mellyek a nemzetek jóllétét 's bátorságát teszik, mind inkább növekedni 's állhatatosan megmaradni fog." — E beszédnek, mellyet irásból tiszta 's erős hanggal olvasott a király, végeztével, jelenté a lordcancellár, hogy Ő Felsége királyi akaratjából a jelen parlament szerdáiig, october 31ikeig, elhalasztatik. Mingyárt a berekesztés után a ministerek jobbára falura mentek ki.

A belga-hollandi ügy feletti conferentia, — úgy mond a Globe, — aug. 25iki ülése után ismét megszakadt; nem miutha valamely, a hollandi népet érdeklő, pont akasztotta volna el, hanem mivel a (hollandi) király nem adott ügyvivőinek hatalmat, Luxemburg iránt is alkudozhatni; 's míg ez nem történik, addig természetesen a végegyezést megkötni nem lehet. Egyébiránt a dolgok mostani helyzete egészen Belgiumnak kedvez, 's egy kérdés sincs többé oldatlanul, melly háborura vezethetne. — A hollandi király épen csak időt akar magának venni; de a hollandi nép lihetőleg fel fogja rövid időn szavát emelni egy hasztalan nagy had folytonos és olly igen költséges tartatása ellen.

Hermes gőzhajó Lissabonból aug. 21dikeig, Portoból aug. 23ikaig terjedő híreket hozott. E napokig a nevezett helyeken semmi fontosabb új nem történt. Bourmont folyvást Coimbrában volt 's mindenünnen gyűjtötte rakásra rosz katonáit, kiknek száma ekkorig már mintegy 25,000re növekedett. Hinni kezdették ismét, hogy ő még is fog valami próbát tenni Lissabon ellen. De igen nyomosau mondja az angol Globe (mint tudjuk ministeri lap), hogy Anglia és Franciaország nem fogják többé megengedni, hogy dona Maria most, miután forma szerint megvan ismerve, királyszékéből ismét kivettesék 's így meggyaláztassék. Spanyolország-nak ugyan e' hir nem igen lesz inyére, de

vessen magára, hogy a Stratford-Canning ur által korábban tett, mérsékelt 's baráti ajánlatokat el nem fogadta. — Egyébiránt, úgy mond a Globe, épen nem hallik, hogy don Pedro azokat, kik Spanyolországot talán lázasztani akarnák, legkevesbé is buzdítaná. Ugyancsak a Globe újabb okokból igen lihetőnek mondja, hogy Leuchtenberg hg az ifju királyné kezét el fogja nyerni, 's miután ezt, mint látszik, mindédes atyja, (don Pedro) mind maga a királyné obajtják és akarják, nem igen lehet gondolni, hogy a szövetség ellen tetemes akadályok gördüljenek. Ez a szövetség minden esetre jobbis lesz, mint más akármelly, melly a régi familiák valamellyik ágával történnék. — Végzetül hitelt érdemlő kútfőből hallotta a Globe, hogy marquis Palmella az octoberben egybeülendő cortes praesidenséül van kijelelve. — A Sunszerint Hermes gőzhajó hivatalos leveleket hozott lord Russell-től 's don Pedrotól, mellyekben ezek kérik az angol kormányt, hogy segéd hadsereget küldjön Portugáliába; — 's a Standard szerint már hire is volt a cityben, hogy a kormány ezen kérelmet csakugyan teljesíteni készül. —

FRANCZIAORSZÁG.

A Francziák királya Cherbourg (éjszaknyugoti tengermellék) felé utaztában aug. 28ikán Lisieux-be érkezett, vele Nemours kir. hg. adm. Rigny 's több főtisztek. Mint mondják Cherbourgban az angol főbb diplomatakat fogja találni a király, 's itt Anglia és Franciaország kormányfejei közt szintolly értekezés fog történni (lihetőleg kivált a Spanyolországban 's Portugáliában követendő politika iránt), mint más részről Teplitzben tartatott már 's Münchengrätzben most fog tartatni.

Marsal Soult a hadministerséget, mellyet ideiglen Sebastiani 's utóbb Rigny vitt, ismét által vette 's mint hallik ő is Cherbourgba, a királyhoz, indul. — A Gazette azt mondja, hogy az utóbbi napokban igen heves vitatgatások folytak hg Broglie 's az orosz és spanyol követek közt, 's hogy különösen gróf Pozzo di Borgo fenyegetéssel panaszkodott azon politika ellen, mellyet a pyrenei félszigetben Anglia 's Franciaország olly hiv egyesülettel és sikeresen lát-

szanak pártolni. — Chateaubriand ur a' kis praetendens (V. Henrik) közelgő nagykorúságára egy újabb brochure-t készít. — A' pedroi kölesön 's papirosok becse a' legújabb hírekre Párisban emelkedett; de azon, a' Globe által Angliából áltröpített hír, mint-ha a' spanyol király meghalt volna, nem talált hitelt. — Későbbi tudósítás szerint a' királyné, az egész királyi ház 's marsal Soult is a' király után Cherbourgba utaztak.

SPANYOLORSZÁG.

Madridból aug. 19ikéről ezeket írják: A' király egészsége egy pár nap óta rosszabbul. Ő Felsége nem fogad senkit és fekszik. Castello ur (a' király orvosa) némelly baráti azt mondják, hogy a' király igen megvan dagadva 's octobernél tovább alig fog élni. Tudjuk, hogy mult évi terhes betegsége is ugyan ezen hónapban történt. Portugáliából itt nincs semmi hír; miből azt lehet következtetni, hogy don Miguel győzdelmei igen késnek és igen aprók, különben itt ugyan sietnének a' bulletinokkal. Egyébiránt tudjuk, hogy a' portugáli katonák folyvást költöznek ki 's határainkra naponként csapatjaik érkeznek. Egy fő tiszt érkezett ide tegnap Bourmont táborából, kinek szavai szerint a' megfélemlés és zavar olly szörnyű e' marsal hadában, hogy ő, katonai híret féltvén, már két ízben kérte don Migueltől elbocsáttatását. A' marsal, ugy látszik, megállapodott Coimbrában 's azt várja, hogy a' constitutionalisok őt támadják meg itt; mivel ő nem bízik annyira sergeiben, hogy őket Lissabon ellen merné vezetni. Midőn Bourmont be ment hadával Coimbrába, melly város mint tudjuk a' legliberalisabb gondolkozásu Portugáliában, még csak egy vivat sem hallatszott. Ezen annyira megbusult don Miguel hogy elment Torres-Vedras alá, Cadaval katonáit szemlélni. Nehány nap óta a' mi köreinkben igen szomorú dolgokról beszélnek. Ugy látszik t. i., mintha a' mi ministereink nem szívből szolgálnák a' mi örökös-hgnénk ügyét 's titkon talán don Carlos felére inkább hajlanak; legalább amannak 's királynénknak barátit mindenkép fakgatják 's számüzgetik. A' ministerium bizgatásának tulajdonítják azt is, hogy don Carlos, a' királynak ismételt parancsolatjára sem akar távozni Portugáliá-

ból. Itthon, mint mondják, maga a' királyné is felvigyázat alatt áll; anyai bizonyos, hogy a' ministerium nagy része a' carlosi párt javára 's szellemében dolgozik. Kemény parancsolatok mentek a' mult éjjel Badajozba, mivel hire jött, hogy a' széleknél álló figyelmi seregből többen álszöktek a' határon 's a' portugáli constitutionalis sereghez szegődtek. Ez a' szökés itt nagy megütközést okozott. Azonban ez hihetőleg még csak előpostája azon mozgásnak, melly nálunk dona Maria szomszéd kormányának megerősödtevel támadhat. Zea ur 's a' francia és angol követek itt igen rosz barátságban élnek egymással; — azutóbbiak harmad nap óta felé sem mentek a' külügyi hivatalnak, de annál gyakrabban tanakodnak egymással, 's csaknem minden nap küldenek kurokat Londonba és Párisba. (NB. Villiers, az új angol követ, ekkor még nem érkezett meg, 's csak septemberre váratott).

A' madridi újság egy igen nevettező levelet közöl a' portugáli új kormány 's dolgok felől Estremozból aug. 19ikéről: Lissabonból, ugy mond, híreket vettünk 's a' Cronica Constitutional aug. 17ikei számát. Az ez utóbbiban levő sok decretum közül leginkább megütköztünk egyen, melly által a' hadi és egyházi főbb hivatalok (mellyek?) eltöröltetnek, 's így az egyházi hatóság a' legmerészebb módon bitoroltatik azért, hogy a' nemzeti kincstár az egyházi jószágok kárával gyarapittassék. Ezen decretumnak bevezetése a' gögnek és vakmerőségnek remeke. Írója azt hiszi, hogy ő az evangelium szellemét 's a' catholica egyház érdekeit jobban érti, mint annyi pápák, ájtatos püspökök és egyházi zsinatok, mellyek az egyháznak jelen fenytékét a' szerzetes rendekre nézve elhatározzák. Ez a' haszonleső dühe az ujításoknak a' vallásos dolgokban legnagyobb iszonyodást támasztott a' Portugáliában, de kivált a' Lissaboniakban, kik a' közelgő (?) vallási harcztól sokkal inkább félnek, mint a' politikaitól, mivel az kegytelenebb 's engesztelhetlenebb szokott lenni. Szintugy borzadtak el ott több békés ember eliteltetésén, kiknek egyéb bünök nem volt, mint hogy a' politikai visszahatás v. boszu kikerülése végett lakhelyöket megváltoztatták, — 's a' kiknek jószágaik most elkoboztatnak nem

valami törvény következésében, hanem önkényből 's igazságtalanul. — Így vannak a' dolgok, ilyen az érzés a' fővárosban. Mi, kik itt (Estremozban), szabadon gondolkodunk, 's véleményinket szabadon ki is mondhatjuk, azt állítjuk, hogy egy illy igazságtalan, kegyetlen 's nemzet elleni rendszer, olly rendszer, mellyet csak külföldi kalandozók 's minden nemzetnek ide gyült szemtje gyámolít, 's melly a' lakosokat két fő ügyökben u. m. vagyonokban 's vallási hiedelmekben sérti, — soha sem fog megállapodást nyerni Portugáliában. Azon biztosság, mellyel Ő Felsége a' király (don Miguel) 's marsal Bourmont a' királyi hadsereggel Lissabon ellen indulnak, itt a' dolgok színét már is egészen megmástitotta. — A' pedroi seregek kimentek, hogy Villafranca erősítményeit elfoglalják; a' lissaboni őrizet tehát most csak a' mozdíthatlan (helyben maradó) nemzeti őrségből áll, mivel ennek mozdítható része a' serezzedekkel, — mindössze 6,000 gyalog 's 800, többnyire lengyel, lovas, — a' városból kiindult. Az ellenség sietve erősíti Penna de Francia és Arroyos halmait 's több más pontot a' főváros körül; miből azt következtetem, hogy Lissabon bevételét, habár a' várost épen nem védhetik is, legalább igen drágán akarják velünk megfizettetni. — A' nemzeti őrség mozdítható két csapatjának kiindult nagy szomorúságba ejté a' kiindultak háznépiket. Amazok még jól szerkezve sem voltak, mikor kimentek, 's a' harc elemait se' tudják, úgy hogy a' serezzedeknek kevés vagy semmi segedelmökre sem lehetnek. (NB. E' nemzeti őrségnek, melly egyébiránt naponkint gyakoroltatott, személyesen 's fejenkint szabad választására hagyá don Pedro, kiki a' városban akar e' maradni 's annak védelmére használtatni, vagy az ellenség elejébe kiindulni. Ez utóbbit a' nagyobb rész ön elszántából 's mint iratik, örömmel választá. Villaflor kihirdetteté aug. 19ikén, hogy a' nemzeti-őrserezzedekbe senki se' jelentse többé magát a' közel vidékekről, minthogy azok már mind teljes számuak).

PORTUGÁLIA.

A' bécsi Beobachter a' Timesnak következő levelét veszi fel Lissabonból aug. 18ikéről: Az ellenség fogadtatására folyvást

nagy serénységgel tétetnek készültek; nem sokára a' városnak minden bemenete erősen el lesz rekesztve. A' mult pénteken este az aljasabb nép egy embert hurczolt és vert agyon, ki, mint mondák, az előbbi kormánynak kéme volt 's legujabban is azt meré mondani, hogy ő maga ezer kötelet fog adni ugyanannyi constitutionalis fölakasztatására. Az ő minden igyekezete mellett sem menthető meg a' szerencsétlent, noha őt különben is fogházba kísérendő vala. — Silva-Carvalho, Xavier Candid, Freire Ágoston, — mind az 1792iki francia iskolának emberei, — hivatalba (t. i. ministeriumba) léptetésök 's Palmellának és más mérsékelt pártiaknak kizáratások, továbbá az 1820diki constitutioi hymnusnak igen gyakor hangoztatása a' játékszinben 's a' katonai hangszkarok által; — végre és leginkább a' papság ellen hozott számos rendszabási d. Pedro legujabb kormánynak oda mutatnak, hogy az akkori demócratai rendszernek, — ha talán valami rosszabbnak nem, — behoztatása van szándékban. Palmella elmellőztetését mindenki sajnálja. Az országgyűlési követválasztások october 1sőjén fognak kezdődni. Csak az a' baj, mikép fognak párkamarát szerkeztethetni, ha, mint mondják, annak don Miguellal tartott nagyai mind ki fognak rekesztetni. Azonban ez iránt még semmi hivatalos rendelet vagy nyilatkozás nem történt. —

ELEGYHIREK.

Gróf Lucchesiné aug. 26ikán udvarlására volt a' pápának 's Rómából Prága felé készült, mire még csak útlevelet vagy is engedelmet várt Bécsből. — A' belga képviselőkamara aug. 18iki ülésében előadta a' financzminister a' financzbudgetet. Ebből kitetszik, hogy a' folyó évi kiadások 98 millióra, a' bevétel pedig csak 86 millióra mennek, 's így a' hiány ezen egy évben 12 millió franc. Az összes hiány a' függetlenség kikiáltatása óta a' folyó évi decemb. végeig 31 milliót teend. Ha a' londoni conferentia azt találná végzeni, hogy Belgium a' közös statusadósság elmaradt kamatait is fizesse ki Hollandiának, ez által a' regenerált Belgium passivuma 55 millióval szaporodnék 's így mindössze a' három év alatt 86 millióra hágná. —